

Kmetijske in rokodelske novice.

Na svetlobo dane od c. k. kmetijske družbe.

Tečaj III.

V srédo 7. Velkitravna. 1845.

List 19.

Vodnikovi napis sa mész Velkitraven.

*Natura jeseni pretrudna sapi,
Sató se pomladi vefela sbudi.*

Pesem deklice, ki je v šolo hodila.

Sim v šolo hodila,
Se učila terdó,
Kar znam, bi ne dála
Za svitlo zlató.
Kaj tekne lepóta,
Denarji, blagó,
Če v serci in glávi,
Pa prazno bi blo!

V praznik vesélo
Mi mimo čas gré;
Če pasem, znam brati,
Kaj lep'ga za sé.
Po zimi brezdelnim
Čas dolgo terpi,
Jez berem ali pojem,
Mi naglo beži.

Ko bi oboléla,
Tolaž že imam:
Sercé bo vesélo,
Kér brati kaj znam!
Enac'ga veselja
En drug' ne pozná,
Ki v šolo ni hodil,
Ki brati ne zná.

On iše za dnarje,
Vesélja za sé,
Si zdravje poškodje,
Si spaci sercé.
Sim v šolo hodila,
Se učila terdó,
Kar znam bi ne dála,
Za svitlo zlató!

V. Stanig.

Kakó se dajo pušave v bolji stan pripraviti?

(Iz Dunajskiga časopisa.)

Če se človek okrog po deželi ozrè, zagleda golih in nerodovitnih pušav dovelj, kjer ne raste ne trava ne germovje, kjer se nič družiga ne najde, ko pesek in mertvica, koder divji vetrovi svojo prešernost vganjajo, in vsako rastljino že v kalu zadušé in do dobriega pokončajo.

Priden in umen kmetovavec bo sam pri sebi mislil, ali bi ne bilo moč takih pušav zboljšati, in jih v bolji stan pripraviti? de bi mu zboljšane sčasama raznih pridelkov in veliko dobička donesle. Ja, ljubi moj kmetovavec, mogoče je, mogoče!

Takó vidimo na Francozkim, Nemškim, Ogerskim *) in v več družih krajih cele daljave, ktere so pridne roké iz pustih pušav v lepe gojzde, dobre njive in rodovitne senožeti preobrnile. De se pa do zdaj še tacih lepkih in koristnih izgledov le posameznim vidi, so razni vzroki tega krivi; prvič se sploh po kmetih dobre in koristne poprave lahko

ne zvedó; drugič se kmetje ne zjedinijo in združeni takiga dela ne poprimejo; tretjič pa, kér take poprave veliko dela in truda potrebujejo, in koj prvo leto dobička na cente ne donesó. Sej je bilo tavžent let takó, nej pa še zdaj ostane: to je navadni žalostni izgovor.

Pušave, kakor smo že précej v začetku rekli, so več ali manj pešene in suhe planjave, po kterih od vsih strani vetrovi razgrajajo, in vso rast zatirajo, bi se nar hitreji zboljšati dale, če bi se nar pred poskerbelo, v takih krajih sapam in vetrovam v okom priti, de bi jih prvič ti takó naglo ne sušili, in de bi drugič vsake pesti dobre zemlje, ki se je na tacih pušavah komej naredila, preč ne popiháli.

K tempomaga po dolgih skušnjah nar bolj zasajeno drevje in germovje, de ne morejo vetrovi z vso svojo močjo razgrajati in bučati, temuč se sčasama zmanjšajo in podhinejo; kmalo bo okoli tacih pušav tudi zrak drugačni postal, bo bolj vlažen in rodoviten. Drevje bo vlažnost in mokroto na se potegovalo in dalje časa prideržovalo, od ktere bodo začele koreninice trav in zeliš po celi pušavi okrepčevati se, čversteji rasti in dobrih rastlin za pašo govedam in drugim živalim obrodovati.

Če ni zgorna perst taciga zemljiša preslaba,

*) V Mezehögyezu, velikim ces. kobilstvu na Ogerskim je okoli 700 oralov samó z akacijami nasajenih. Miši in zajci so malim drevesčikam sicer zlo nadlegovali, vunder jih veliko tavžent dreves sedaj prav čversto raste.